

Nr 824

Av herr Grebäck m. fl., om fria resor till fastlandet för den bofasta skärgårdsbefolkningen.

(Lika lydande med motion nr 720 i Första kammaren)

Kommunikationsmöjligheterna står olika människor och befolkningsgrupper till buds på ett mycket ojämnt sätt. Ett påtagligt sådant förhållande har vi i skärgården. Till vissa öar med bofast befolkning ombesörjes överfarten till fastlandet eller till annan ö med statliga färjor, varvid överfarten är avgiftsfri för såväl dem som är bofasta på öarna som för tillfälligt tillresande. Sådant trafik med statliga färjor ombesörjes huvudsakligen i de fall det finns allmän väg på ön.

Till vissa andra öar med bofast befolkning ombesörjes färjetrafik i kommunal eller enskild regi. Även samfälligheter, ofta kommunalt understödda, utövar färjetrafik. Kommunalt stöd utgår i vissa fall till färjetrafik i enskild regi.

Kommun eller samfällighet kan erhålla statsbidrag till anläggning av färjelägen och anskaffning av färja, vilket medför en betydande kostnad. Bidraget utgår i normalfallet med 70 procent av kostnaden och i undantagsfall med 85 procent. Till driften kan också utgå statsbidrag med nyssnämnda procenttal. Länsstyrelsen fastställer taxa (och turtäthet), och statsbidraget beräknas sedan på det underskott som uppstår.

Härav framgår att avgifter utgår för överresa med färja i samtliga fall där inte färjetrafiken ombesörjes genom vägförvaltningens försorg. Avgifter utgår likaså vid motsvarande överfart med båt. De som bor på öarna betalar samma skatt som andra medborgare trots att de i många fall har stora inskränkningar i sina resemöjligheter. Färjan/båten kan för öbefolkningen anses ha samma ställning som en bro eller en väg.

Vidare beskattas bilinnehav hos den som är bosatt på en ö efter samma grunder som bilägare på fastlandet beskattas — detta trots att öborna inte (i det fall statlig färja saknas) har mer än ett begränsat vägnät till förfogande. Deras resor är förenade med extra och ofta betydande kostnader, varför fria resor även borde innebära fri överfart med bil (där så kan ske). Det är ett framträdande rättvisekrav att de som är fast boende på öar får helt fria resor för överfart till fastlandet oavsett i vems regi färje/båttrafiken bedrivs. Eftersom staten har ansvaret för vägväsendet och sådan fri överfart

kan jämställas med fritt begagnande av väg är det en statlig uppgift att finansiera dessa fria resor.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning och förslag beträffande frågan om fria resor vid överfart till fastlandet för på skärgårdsöar bofast befolkning.

Stockholm den 28 januari 1970

Erik Grebäck (cp)

P. O. Sundman (cp)

Claes Elmstedt (cp)